

Helle Poulsens prædiken juledag

Taler

Helle Bundgaard Poulsen
Præst

Dato

25. december 2025

Sted

Sankt Thomas Kirke,
Frederiksberg

Omstændigheder**Prædikentekst**

Johannesevangeliet kapitel 1, vers 1-14

Salmer

Nr. 99, 112, 125, 100

- 1 I oktober begravede jeg min elskede papfar. Julemorgen var hans himmerige. Guds barnets fødsel fik hans urolige hjerte til at falde til ro. Hans tro faldt på plads. Johannes var hans yndlingsevangelist. Johannes' attribut ørnen var hans favoritfugl. Åbningen af Johannesevangeliet var det bedste, han vidste. Den
- 5 skulle jeg læse ved hans begravelse. Jeg læste de to tekster, vi hører i dag. Den om Gud, der skaber lyset og tiden. Og den om julebarnet, der var med ved skabelsen, som fødes ind i vores tid, og som har evighed i sig. Min gamle er papfar med i dag. Som alle vores døde, både jeres og mine, dukker op med en særlig intensitet her i julen. Som en tom plads ved bordet, som en glæde og en
- 10 varm erindring, som en julesorg og et savn, Min papfar var doktor i teologi. Han havde gravet i Det hellige land og havde arbejdet med Gammel Testamente hele sit liv. Han var med til at oversætte den Bibel, vi læser fra i gudstjenesten. Jeg husker, at han i 1992 kæmpede for, at der i skabelsesberetningen skulle stå: Og Guds ånd piskede over vandene. For ham var Gud farlig, stor og uudgrundelig.
- 15 Oversætterne landede på svævede.

Da Den danske Encyklopædi udkom i 1990'erne, skrev min papfar og atomfysikeren Ove Nathan artiklen Begyndelse sammen. Anmelderne fremhævede det geniale i at sætte de to sammen – fysikeren og metafysikeren.

- 20 De to gav os naturvidenskabens og teologiens to helt forskellige perspektiver på altings begyndelse. Konklusionen var de fælles om. Man kan være forstandig og troende på samme tid. For det er ikke alting, forstanden forstår. Sådan er det med den her forunderlige jul. Den overgår al forstand. Vi kan ikke forstå eller forklare, at det underfulde barn i Betlehem, hvis fødsel, vi fejrer i dag, er Guds.
- 25 Vi kan ikke tænke os frem til det. Men vi kan tro det med hjertet. Ligesom

ethvert lille nyfødt barn vækker følelser i os, der ikke var der før.

Taknemmelighed og undren. I mine første mange år som præst skulle fædrene anmelde deres barns fødsel i præstegården senest to dage efter. Nu gøres det
30 digitalt. Jeg går glip af noget stort. For nok var fædrene trætte og overvældede, men de lyste. Deres ansigter havde en stråleglans, som kom et andet sted fra. På fødestuen havde de været tæt på miraklet, tæt på Gud. Julen bringer os endnu tættere på miraklet.

35 Johannes skriver juleevangeliet for voksne. Hos ham er der ingen engle, ingen hyrder og ingen stjerne. Johannes er evangelisten med det store vingefang. Han ser Jesu historie oppefra i ørneperspektiv. Han spørger sig selv, hvornår det egentlig begyndte. Hvornår julebarnet undfangedes oppe i Guds hoved? Johannes er anderledes end de andre tre evangelister. Markus begynder med Jesu
40 dåb. Jesus er voksen, da vi møder ham første gang. Lukas fortæller om englen Gabriel, der åbenbarer sig for Maria, om undfangelsen ved Helligånden og om fødslen i stalden i Betlehem. Matthæus tænker globalt. Han fortæller om de vise mænd, der kommer rejsende langvejs fra og finder barnet i krybben. Johannes taler til både intellektet og troen. Det er ordene, der forbinder os med hinanden
45 og med Gud. Julebarnet var med ved skabelsen. Den Gud, der skabte verden ved sit mægtige ord, er den samme Gud, der blev far julenat. Nu pisker Guds ånd ikke længere over vandene. Nu svæver han ikke længere over verden. Hans barn ligger i en krybbe i vores midte. Det barn åbenbarer nye sider af Gud og af os Gud gjorde sig selv sårbar, da han blev far. Og vi er ikke kun børn af vores
50 kødelige og dødelige forældre. Vi er Guds børn. Vi har evighed i os.

Johannes' juleevangelium er løfterigt. Åbningen, som vi hører i dag, er den store ouverture til hele hans evangelium på 21 kapitler, som igen og igen fortæller om Guds kærlighed til vores fortabte verden. Det begyndte godt, siger Johannes.

55 Det begyndte med, at Gud i tidernes morgen skabte lyset ud af mørket. Julebarnets fødsel er en ny begyndelse. Verden blev nulstillet, vi fik en ny chance. I år fejrer vi jul på et mørkt bagtæppe. Verden er en jammerdal, sagde min papfar, når vi talte om krigen i Gaza, i Ukraine og Sudan. Han havde selv været barn under krigen. Han huskede, at hans far og mor 9. april samlede hele
60 familien i stuen, og at hans mor bad til Gud om at bringe dem frelst gennem krigen. Han var overbevist om, at hans forældre kom gennem krigen uden sjælelige mén, fordi de havde den her klippefaste tro på Gud. Troen forlenede dem med et stort mod. De havde mange jøder gennem deres hus på Bernstorffsvej under krigen. De skjulte dem, før de skulle til Sverige via Gilleleje.

